

ПРИКЛЮЧЕНИЯТА НА АЛИ ЗАЙБАК КАИРЕЦА

Превод от немски: Цветана Узунова-Калудиева, 1984

chitanka.info

Али Зайбак бил един шмекер от Кайро, живял по времето на началника на дивана^[1] в Кайро Салах ел-Мисри, на когото били подчинени четиридесет мъже. Хората на Салах поставяли много клопки на шмекера Али, като се надявали, че той ще се хване в някоя, ала щом отидели да го търсят, оказвало се, че той вече се е изплъзнал, както се изплъзва живакът, затова му лепнали прякора ес-Зайбак ел-Мисри^[2]. И ето един ден, както си седял в казармата сред своите хора, почувствувал, че нещо му тежи на сърцето и му притиска гърдите. Пазачът на казармата го видял, че седи с намръщено чело, и му рекъл:

— Какво ти е, началник? Ако ти е свито сърцето, поразходи се малко из Кайро! Грижете ти ще се разсеят, като се поразходиш малко из улиците.

Тогава Али станал и излязъл да се поразходи из улиците на Кайро, ала мъката и грижата го налегнали още по-силно. Минавайки край една кръчма, той си казал:

„Влез и се напий!“

Като влязъл обаче, той видял, че в кръчмата посетителите седели на седем редици, та рекъл:

— Хей, кръчмарю, искам да поседна сам!

Тогава кръчмарят го настанил самичък в една отделна стая и му донесъл вино. Али пил, докато му се замаяла главата. Тогава излязъл от кръчмата и тръгнал отново из улиците на Кайро, докато стигнал до Червената улица^[3]; от страх пред него хората му правели път. Ненадейно той се обърнал назад и видял един продавач на вода, който раздавал вода с една стомничка и като вървял, викал:

О, вездесъщи!

От сухо грозде сок е вино с дъх изряден.

Най-щедро любовта изпълва ни с наслада.

Едничко на мъдрец върховна чест се пада.

Али му извикал:

— Ела насам, дай ми да пия!

Водоносецът го погледнал и му подал една стомна; Али обаче надникнал в стомната, разклатил я и излял водата на земята.

— Защо не пиеш? — попитал го човекът, а Али рекъл пак:

— Дай ми да пия!

Водоносецът напълнил отново стомната, Али я поел, разклатил я и пак я излял на земята. Така направил още веднъж. Тогава водоносецът му казал:

— Щом няма да пиеш, аз си отивам.

А Али пак рекъл:

— Дай ми да пия!

Тогава човекът напълнил пак стомната и я подал на шмекера, онзи изпил водата и дал на носача един динар. Човекът обаче го погледнал презрително и му казал:

— Бъди честит, честит бъди, момко! Понякога малките хора са големи!

Ала шмекерът Али сграбил водоносеца за ризата, насочил срещу него един скъпоценен кинжал и се развикал насреща му:

— Слушай, старче, говори разумно с мене! Целият ти мях, колкото и да е скъп, струва най-много три дирхема, а в стомните, които аз излях на земята, навярно нямаше повече от един литър вода.

— Така е — отвърнал човекът, а Али продължил:

— Аз обаче ти дадох един златен динар, защо тогава ме обиждаш? Виждал си ли си въобще някога човек, по-смел и по-щедър от мене?

А водоносецът рекъл:

— Виждал съм един човек, който беше по-смел и по-щедър от тебе. Откакто жените раждат, на този свят не е имало по-щедър герой от него.

Тогава Али попитал:

— И кой е този, когото ти смяташ за по-смел и по-щедър от мене?

Тогава водоносецът му разказал:

— Знай, че аз преживях веднъж едно необикновено приключение. Моят баща беше старейшина на продавачите на вода в Кайро, и когато умря, ми остави наследство пет камили, едно магаре, един дюкян и една къща. Ала беднякът никога не е доволен; почувствува ли се доволен, той умира. Затова аз си рекох тогава: „Ще взема да замина за Хиджаз!“ — наех цял керван камили, като все правех дългове, докато събрах петстотин динара, ала по време на

хаджилъка си изгубих всичко. Тогава си рекох: „Ако се върна в Кайро, хората ще ме хвърлят в затвора заради дълговете ми“. Затова потеглих на път заедно със сирийските поклонници, докато стигнах до Алепо; от Алепо пък отидох в Багдад. Там разпитах кой е старейшина на търговците на вода и като ми посочиха къде да го намеря, аз влязох в дюкяна му и произнесох пред него първия псалм от корана. Той ме разпита кой съм и що съм, и какво ми се е случило и аз му разказах всичко, което бях преживял. Тогава той ми даде една стойка заедно с мех и необходимите съдове, за да почна да търгувам. Така аз тръгнах, изпълнен с доверие към аллаха, да обикалям града. Предложих на един мъж стомната да пийне, ала той ми рече: „Още нищо не съм ял, за да ми се пие вода. Днес бях поканен при един стиснат стопанин, който сложи на масата пред мен само две стомни с вода, та му рекох: «Умнико, да не би да си ми дал да ям нещо, та да има защо да пия?» Затова, върви си по пътя, водносецо, докато намеря да хапна нещо, тогава ела да ми предложиш да пия!“ Приблжих се към втори, а той ми вика: „Нека аллах да те възнагради!^[4]“ Така ми вървя чак до пладне, никой нищичко не ми даде. Тогава си рекох: „Да не бях идвал в Багдад!“ Неочаквано обаче видях, че хората край мен се разтичаха колкото им сили държат, хукнах подире им и видях един богат конвой от коне и ездачи, подредени двама по двама, и всички носеха кожени калпаци, копринени тюрбани, бурнуси и доспехи от стомана и кече. Като попитах един от струпалите се хора какъв е този конвой, той ми рече: „Това е свитата на началника Ахмед ед-Данаф“. А когато пак го попитах: „Каква служба заема той?“ — мъжът ми отговори: „Той е началник на дивана и началник на градската охрана на Багдад, нему също така е възложена охраната на околностите на града. Той получава от халифа всеки месец по хиляда динара, а всеки от хората му получава по сто динара. И Хасан Шуман получава като него хиляда динара. Сега те се връщат от Държавния съвет в своята казарма.“ Неочаквано Ахмед ед-Данаф ме забеляза и ми извика: „Ей, ти, ела насам, дай ми да пия!“ Аз напълних стомната и му я подадох, ала той я разклати и я изля на земята. Направи така втори път и чак на третия път пи като тебе. После ме попита: „Водносецо, откъде си?“ — „От Кайро съм“ — отвърнах аз, а той продължи: „О, да, нека аллах благослови Кайро и неговите жители! А по какъв случай си дошъл в този град?“ Разказах му своята история и му дадох да разбере, че съм

длъжник, избягал от дълговете и немотията си. Той възкликна: „Нека си ни добре дошъл!“ После ми даде пет динара и рече на своите хора: „В името на аллаха, подарете му по нещо!“ И всеки от тях ми даде по един динар. А самият той добави: „О, старче, докато останеш в Багдад, ще получаваш от нас все по толкова, ако ни даваш да пием“. Така аз често ходех да ги посещавам и те всички бяха много добри към мене. След известно време пресметнах колко бях спечелил от тях и видях, че вече бях събрал хиляда динара. Тогава си рекох: „Не ти остава нищо друго, освен да се върнеш у дома“. Така отидох в казармата при Ахмед и му целунах ръцете. И когато той ме попита: „Какво желаеш?“ — аз му отговорих: „Искам да си замина“ — и той произнесе следните стихове:

*За скитник е всегда гостолубив светът
и той строи без страх дворец на кръстопът;
след грозна буря там стърчи развалина
и той потегля пак към родната страна.*

А аз добавих: „Керванът е готов да замине за Кайро и аз искам да се върна при своите“. Той ми даде една ослица и сто динара и добави: „Бих искал да ти възложда да предадеш една вест, старче. Познаваш ли хората в Кайро?“ — „Познавам ги“ — отвърнах аз, а той продължи: „Вземи това писмо и го предай на Али Зайбак ел-Мисри и му кажи: «Твоят началник те поздравява и каза да ти предам, че е на служба при халифа»“. Аз взех от него писмото и си тръгнах по пътя, докато стигнах в Кайро. Щом хората, на които бях длъжник, ме видяха, аз им върнах парите, които им дължах, после отново станах водопродавец. Писмото обаче не можах да предам, тъй като не знам къде се намира казармата на Али Зайбак ел-Мисри.

Тогава Али извикал:

— Старче, имай доверие в мен и не се ядосвай! Аз съм Али Зайбак ел-Мисри, първият от момчетата на началника на стражата Ахмед ед-Данаф. Дай тук писмото!

Водоносецът му го дал, а Али го отворил и като го зачел, видял, че то гласи:

*На този малък лист излях си аз сърцето.
Любима, той до теб ще стигне с
ветровете.
Ах, от копнеж самин бих полетял, ала
не мога да летя с подрязани крила.*

Най-напред поздрав от началника Ахмед ед-Данаф на неговия най-възрастен син Али Зайбак Каиреца. Искам да ти съобща, че се осмелих да се приближа до Салах ед-Дин ел-Мисри и му изиграх няколко шеги, докато най-накрая го зарових жив и неговите хора ми се подчиниха, а заедно с тях и Али Китф ел-Джамал; сега съм назначен за градски началник на стражата на Багдад в Държавния съвет на халифа и на мен е поверена охраната на цялата околност на града. Ако си спомняш още за уговорката, която съществува между теб и мен, ела при мен, може би ще успееш да устроиш в Багдад някоя шега, която да ти помогне халифът да се заинтересува от тебе и да те вземе на служба и да ти определи заплата и приходи и да нареди да ти построят казарма. Всичко това можеш да получиш, ако бог желае — да сполучиш!

Като прочел писмото, Али го целунал, сложил го върху главата си и дал на водопродавеца десет динара награда за хубавата вест. После отишъл в своята казарма, влязъл при хората си, съобщил им новината и им рекъл:

— Оставям ви сами да се грижите един за друг.

После съблякъл градските си дрехи и се облякъл в пътническа одежда, сложил си фес на главата и взел едно сандъче с копия, дълги двадесет и четири лакти, чиито отделни части се свивали една в друга. Тогава заместникът му го попитал:

— Нима искаш да тръгнеш на път, когато хазната ни е празна?

Той отвърнал:

— Щом стигна в Дамаск, ще ви изпратя пари колкото ще имате нужда.

И си тръгнал по пътя и се присъединил към голяма група пътници, която се състояла от четиридесет души търговци и един старейшина. Те всички вече били натоварили стоките си на животните, само балите на старейшината лежали още на земята. Али чул как водачът на кервана, един сириец, рекъл на мулетарите:

— Някой от вас трябва да дойде да ми помогне!

Ала те му се подиграли и го наругали. А Али си рекъл: „Този водач на керван ще ми бъде най-добрата дружина за по път.“

И тъй като Али бил голоблад и хубав, щом пристъпил към водача на кервана и го поздравил, оня му отвърнал с „добре дошъл“. После го попитал:

— Какво желаеш?

— Драги чичо — отвърнал Али, — виждам те сам с четиридесет натоварени магарета, защо не си взел със себе си хора, които да ти помагат?

— Синко — отвърнал му старецът, — бях наел две момчета за по път; облякох ги и им дадох по двеста динара на всеки; те ми помагаха до ел-Ханка, но после ме изоставиха.

Тогава Али попитал:

— Накъде сте се запътили?

— За Алепо — бил отговорът, тогава Али рекъл:

— Аз ще ти помогна.

Така двамата натоварили заедно стоката и потеглили; старейшината на търговците също яхнал своята ослица и потеглил. А сирийският водач на кервана много се зарадвал на Али и веднага го обикнал; и когато се свечерило, всички спрели да пренощуват, хапнали и пийнали. После дошло време за сън и Али легнал на земята до стареца и се престорил, че заспива. Старецът също легнал; тогава Али станал от своята постеля и седнал пред входа на шатрата на търговеца. Скоро след това сириецът се обърнал на другата страна и понечил да прегърне Али, ала не го намерил до себе си и си рекъл:

„Може да се е уговорил с някого друго и онзи го е взел със себе си, но аз имам повече права над него и ще го запазя през следващата нощ за мене!“

А Али останал през цялата нощ пред входа на шатрата на търговеца, докато започнало да се развиделява; тогава се върнал и легнал отново до водача на кервана. Когато онзи се събудил и видял момъка до себе си, си рекъл:

„Ако го попитам къде е бил, сигурно той ще ме изостави и ще си върви.“

Така Али го мамел всяка вечер. И ето че навлезли в една гъста гора, където имало някаква пещера, в пещерата живеел кръвожаден лъв. Щом оттам минел някой керван, пътниците хвърляли жребий помежду си, комуто се паднело, него давали в жертва на лъва. И ето, като хвърлили сега жребий, редът се паднал именно на старейшината на търговците. А в това време лъвът тъкмо излязъл от гората, препречил им пътя и чакал керванът да му подхвърли жертвата. Старейшината на търговците много се натъжил и казал на водача на кервана:

— Дано аллах прокълне късмета ти и твоето пътуване! Все пак възлагам ти след смъртта ми да предадеш стоките на моите деца.

Тогава шмекерът Али попитал:

— Но какво става тук?

Разказали му, а той възкликнал:

— А защо бягате от тая дива котка? Аз ви обещавам, че ще я убия!

Водачът на кервана отишъл при старейшината на търговците и му предал това, той рекъл:

— Ако убие лъва, аз ще му дам хиляда динара.

А останалите търговци също рекли:

— И ние ще го възнаградим.

Тогава Али се приготвил: снел наметалото си и отдолу се показали стоманените му доспехи, взел един стоманен меч и прикрепил здраво лезвието му. После излязъл сам срещу лъва и му изкрещял. Лъвът се нахвърлил върху него, ала Али ел-Мисри го улучил с меча между очите и го разрязал на две, а водачът на кервана и търговците стояли и гледали: Али извикал на водача на кервана:

— Не се страхувай, драги чичо!

Старецът му отвърнал:

— Сине мой, от днес нататък аз съм твой слуга!

А старейшината на търговците го прегърнал и го целунал по челото и му дал хилядата динара, всеки от останалите търговци му дал по двадесет динара. Али дал парите на търговеца да му ги пази; после те се разположили да пренощуват и керванът потеглил на другата заран отново към Багдад. Така стигнали до Гората на лъвовете и Долината на кучетата. Там живеел един бедуин разбойник, един крадец, който дебнел край пътя заедно със своята банда; хората му се нахвърлили върху кервана и всички пътници се разбягали. Търговецът извикал:

— Отидоха ми парите и стоките!

В това време обаче Али излязъл срещу разбойниците, облечен в една кожена дреха, накачена цялата със звънци. Той бил извадил копието си и наставил всичките му части. Грабнал бързо един от конете на разбойниците и го яхнал, после извикал:

— Излез на двубой с копие с мене!

И в същото време разтърсил всички звънци по тялото си; конят на бедуина се изплашил от дрънченето и Али ударил копието на бедуина със своето така, че то се счупило. После блъснал бедуина в тила и му отсякъл главата. Когато хората на бедуина видели това, те се устремили срещу Али, ала той извикал:

— Аллах е най-велик! — и се нахвърлил върху тях и ги отблъснал назад, докато всички търтили да бягат.

После Али набучил главата на бедуина на едно копие, а търговците го отрупали с подаръци и керванът продължил пътя си, докато стигнали Багдад. Там Али помолил старейшината на търговците да му даде парите и след като си взел всичко, предал ги на водача на кервана и му рекъл:

— Като се върнеш в Кайро, разпитай къде е моята казарма и дай всичките тези пари на пазача на казармата!

После спал цялата нощ, а другата заран влязъл в града и почнал да обикаля из улиците и да разпитва къде е казармата на Ахмед ед-Данаф, ала никой не могъл да му каже къде се намира тя. Така той продължил да обикаля, докато стигнал до площад ен-Нафад, където видял група играещи си деца; сред тях имало едно момче на име Ахмед ел-Лакит. Тогава Али си рекъл:

„Само от децата можеш да научиш къде са бащите им.“

Затова той поогледал наоколо си, видял един сладкар, купил от него локум и извикал на децата. Ахмед ел-Лакит казал на другарчетата си да не се приближават, а сам излязъл напред и рекъл на Али:

— Какво искаш?

Али отвърнал:

— И аз имах едно момче, но то умря и ето че го видях насън и то ме молеше за локум. Затова купих локум и искам да дам на всеки от вас по едно парче.

И той подал на Ахмед ел-Лакит едно локумче, момчето погледнало локума и видяло залепен за него един динар, та рекло:

— Върви си по пътя! Аз не върша нечестни неща, питай когото щеш за мене!

Али обаче рекъл:

— Само хитрите приемат награда и само хитрият се отплаща за наградата. Аз обикалям из града, за да търся казармата на Ахмед ед-Данаф, никой обаче не можа да ми каже къде се намира тя. Този динар ще бъде твой, ако ме отведеш до казармата на Ахмед ед-Данаф.

Момчето отвърнало:

— Аз ще тръгна пред теб, а ти върви подире ми, докато стигнем до казармата. Там ще вдигна с крака си един камък от земята и ще го хвърля срещу вратата, така ще видиш къде е казармата.

И момчето побягнало напред, а Али подире му, докато то вдигнало с пръстите на крака си едно камъче от земята и го запратило срещу портата на казармата, така че Али разбрал коя е тя, хванал момчето и понечил да му вземе динара, ала после се отказал. И му рекъл:

— Върви, ти си заслужил наградата, защото си хитро, разумно и смело момче! Ако е такава волята на аллаха, когато халифът ме направи началник на стражата си, ще те взема на служба при мене.

Момчето побягнало, а Али Зайбак ел-Мисри пристъпил към казармата и почукал на портата. Ахмед ел-Данаф извикал отвътре:

— Вратарю, отвори вратата! Така чука Али Зайбак от Кайро.

Вратарят отворил вратата и Али влязъл при Ахмед ед-Данаф и го поздравил, онзи го прегърнал, а четиридесетимата му юнаци го поздравили. После Ахмед ед-Данаф му дал една одежда, като му казал:

— Когато халифът ме назначи за началник на стражата си, той облече всичките ми хора, а аз запазих тази одежда за тебе!

После поканили Али на почетното място в казармата и поднесли яденета и яли и донесли вино и пили и пирували до сутринта. Тогава Ахмед ед-Данаф казал на Али Каиреца:

— Внимавай да не тръгнеш да се разхождаш из улиците на Багдад; стой си по-добре в моята казарма!

— Че защо пък? — попитал Али. — Да не би да съм дошъл тук, за да се оставя да ме затворите? Нали дойдох, за да видя какво мога да сторя.

Ала Ахмед продължил:

— Синко, недей да мислиш, че Багдад е като Кайро. Багдад е седалище на халифата, тук има много хитреци, шмекериите им никнат като бурени от земята.

Три дни Али останал в казармата; тогава Ахмед ед-Данаф му казал:

— Искам да те представя на халифа, за да ти определи годишна заплата.

Али обаче отвърнал:

— Като му дойде времето.

Тогава Ахмед го оставил да прави каквото иска. И ето Али си седял един ден в казармата както обикновено, но усетил, че нещо му натежава на сърцето и гърдите му се свиват. Затова си рекъл:

„Ставай, приятелю, поразходи се из Багдад, за да ти олекне!“

И той излязъл, тръгнал от уличка на уличка, докато видял на сред пазара една гостилница; хапнал там и като излязъл отново, за да си измие ръцете, неочаквано видял да се приближават към него четиридесет роби, подредени в редица двама по двама, със стоманени мечове и доспехи от дебело кече, а подир всички вървяла хитрата Далила, яхнала една ослица; тя носела на главата си златен шлем със стоманена топка на върха, на гърдите си имала броня от плетени металически халки и пълно снаряжение. Далила тъкмо се връщала от Държавния съвет към своя хан, като съзряла Али Зайбак от Кайро, тя се вгледала по-внимателно в него и видяла, че той прилича и по височина и по снажност на Ахмед ед-Данаф. Бил облечен в арабско наметало, с бурнус, носел меч от стомана и ризница, а смелостта се излъчвала от лицето му и говорела само в негова полза, но не и във вреда. Старицата си отишла в хана и влязла в стаичката при дъщеря си Зайнаб; извадила тавата и хвърлила върху нея да гадае по пясък. От

пясъка разбрала, че чужденецът се нарича Али ед-Мисри и че има повече късмет от нея и от нейната дъщеря Зайнаб.

— Мила майко — попитала Зайнаб, — какво ти каза пясъкът, който хвърли?

Далила отвърнала:

— Днес видях един млад човек, който прилича на Ахмед ед-Данаф; страхувам се, че той ще научи, дето ти открадна дрехите на Ахмед и на неговите хора, и ще дойде в хана, за да ни изиграе някоя шега, та да си отмъсти за своя началник и за неговите четиридесет подчинени. Той сигурно ще се е настанил да живее в казармата на Ахмед.

Дъщеря ѝ отвърнала:

— Че какво от това? Аз вярвам, че ти всичко добре си го преценила!

И Зайнаб облякла най-хубавата си премяна и излязла из града. А хората, щом я видели, веднага пламвали от любов към нея, а тя обещавала на един, кълняла се на друг, вслушвала се в чуждите разговори и отново изчезвала и обикаляла от пазар на пазар, докато най-после видяла да се задава насреща ѝ Али Каиреца. Тя го докоснала с рамото си, обърнала се към него и казала:

— Нека аллах дари хората, които могат да виждат, с дълъг живот!

— Какъв хубав стан имаш! Чия си ти? — попитал Али.

— На един юначен мъж като тебе съм — отвърнала тя.

А той попитал:

— Женена ли си, или свободна?

— Женена съм — отвърнала тя.

Али пак попитал:

— При мене ли, или при тебе?

Тя отвърнала:

— Аз съм дъщеря на търговец и мъжът ми също е търговец; цял живот до ден-дневен не съм излизала от дома. Днес излязох сама, защото съм приготвила обяд и когато исках да седна и да се нахраня, не усетих никакъв глад. Щом те видях обаче, сърцето ми се изпълни с любов към тебе. Ще утешиш ли сърцето ми и ще хапнеш ли малко заедно с мен?

Той отговорил:

— Когото поканят, трябва да приеме!

Тогава тя тръгнала напред, а той я следвал отдалеч от улица на улица. Скоро обаче, както вървял подир жената, гласът на съвестта му рекъл:

„Какво си решил да правиш ти, който си чужденец тук? Та нали е казано: «Който тръгне по чужди земи с леки жени, него аллах ще върне посрамен дома». Освободи се от нея с добро обаче!“ — и той рекъл на жената:

— Вземи този динар и насрочи друго време!

Ала тя отвърнала:

— Кълна се в най-великото име, няма друга възможност, освен да дойдеш сега у дома и аз да ти покажа истинската си любов.

И той пак тръгнал подире ѝ, докато спрели пред външната порта на една къща, която била много висока и заключена с катинар. Тя му рекла:

— Отвори тази врата!

Той я попитал:

— Къде е ключът?

— Изгуби се — отвърнала жената, а той продължил:

— Който насилва ключалка без ключ, е престъпник и властта има право да го накаже. Пък и освен това аз не знам как се отварят врати без ключове.

Тогава тя дръпнала яшмака от лицето си и той хвърлил към нея поглед, който надигнал в гърдите му хиляда въздишки. А тя пуснала яшмака си върху катинара, произнесла имената на майката на Мойсей^[5], отворила врата без ключ и влязла вътре. Той я последвал и видял окачени по стените много мечове и други стоманени оръжия. Тогава тя свалила яшмака си и седнала до него. А той си рекъл в душата:

„Нека се сбъдне онова, което аллах ти е отредил!“ И се навел над нея, за да си открадне една целувка от бузата ѝ, ала тя положила ръка върху страната си и му рекла:

— Удоволствието идва чак през нощта.

Тогава тя донесла една масичка с ястия и вино и двамата яли и пили. После тя станала, напълнила каната на кладенеца и му поляла вода да си измие ръцете. И докато той се миел, тя неочаквано се ударила с ръка по гърдите и извикала:

— Моят съпруг има голям пръстен с печат с рубинен камък, който бяха заложили при него за петстотин динара. Аз си сложих пръстена, но той ми беше много голям, затова го стесних с малко восък. И когато съм спуснала кофата в кладенеца, пръстенът сигурно е паднал вътре. Обърни се с лице към вратата, за да се преоблека и да се спусна в кладенеца да си го извадя.

Тогава Али рекъл:

— Ще бъде срам за мене ти да слезеш долу, след като аз съм тук. Само аз ще свърша тази работа!

Така той съблякъл дрехите си, превързал се с въжето и тя го спуснала в кладенеца. А водата била много надълбоко, затова тя му рекла:

— Въжето много се е скъсило, отвържи се и се пусни във водата!

И той наистина се отвързал и се пуснал да падне във водата и потънал надълбоко, без да достигне дъното. А тя прехвърлила яшмака през лицето си, грабнала неговите дрехи и отишла при майка си, на която рекла:

— Накарах Али Каиреца да се съблече и го хвърлих в кладенеца на емира Хасан, собственика на къщата, и сигурно няма да бъде лесно да го извадят отново оттам.

Емирът Хасан обаче, господарят на къщата, не бил по това време у дома си, а бил в Държавния съвет. Като се върнал оттам, той намерил портата отворена и рекъл на своя коняр:

— Защо не си заключил катинара?

— Господарю мой — отвърнал конярят, — със собствената си ръка го бях заключил.

Тогава емирът заявил:

— Кълна се в главата си, в моята къща се е вмъкнал крадец!

И той влязъл вътре и претърсил цялата къща, ала никого не намерил. Тогава заповядал на коняря:

— Напълни каната с вода, за да изпълня религиозното миене на ръцете!

Конярят взел кофата и я спуснал в кладенеца, когато я задърпал нагоре обаче, тя му се сторила тежка и той надникнал надолу. Като видял нещо седнало върху кофата обаче, той я пуснал във водата, надал силен вик и изкрещял:

— Господарю, от кладенеца насреща ми се изкачи един демон^[6]!

Емирът Хасан му заповядал:

— Върви и доведи четирима четци да четат корана над кладенеца, докато демонът избяга!

Когато учените дошли, той им казал:

— Седнете около кладенеца и прогонете с молитвите си тоя демон!

После дошли конярят и един друг роб и спуснали отново кофата в кладенеца; Али ел-Мисри се вкопчил о нея, ала се скрил отдолу и изчакал, докато го издърпали чак догоре. Тогава изскочил навън и седнал между учените; те започнали да се удрят един друг и да викат:

— Демон! Демон!

Емирът Хасан обаче видял, че това е млад човек и го попитал:

— Ти крадец ли си?

— Не съм — отвърнал онзи, а емирът продължил:

— А защо си слязъл в кладенеца?

Али отвърнал:

— Бях заспал и сънувал вода; затова слязох до Тигър, за да се измия; ала щом се потопих във водата, течението ме повлече и ме носи под земята, докато излязох в този кладенец.

Емирът обаче го срязал:

— Кажи ми истината!

Тогава Али му разказал всичко, което му се било случило^[7], и емирът му дал да се облече в някаква стара дреха и го отпратил. А той се върнал в казармата на Ахмед ед-Данаф и му разказал какво бил преживял. Ахмед му рекъл:

— Не ти ли казах, че Багдад е пълен с жени, които играят всякакви шеги на мъжете?

А Али Китф ел-Джамал добавил:

— Кълна се в най-великото име, кажи ми как можеш да бъдеш началник на каирските ни другари и да се оставиш да те разсъблече една девойка?

Това обидило Али ел-Мисри и той съжалил, задето проявил такова лекомислие. Ахмед ед-Данаф му дал друга одежда, а Хасан Шуман го попитал:

— Познаваш ли жената?

— Не — отвърнал той, а Хасан продължил:

— Това е Зайнаб, дъщерята на хитрата Далила, пазачката на хана на халифа. И ти ли попадна в нейната мрежа, Али?

— Да — отвърнал той, а Хасан разказал:

— Тя е откраднала дрехите на твоя началник и на всичките му хора!

— Та това е срам за вас!

— И какво си наумил да правиш сега?

— Ще се ожения за нея.

— Това няма да бъде лесно, по-добре я пропъди от сърцето си!

— Какво трябва да направя, за да се ожения за нея, о, Шуман!

— Нека стане, както ти искаш, ако си съгласен да пиеш от моята ръка и да играеш както ти свиря, ще постигнеш целта си пред нея.

— Добре!

— Свали си дрехите, Али!

Али го сторил, а Хасан взел един котел и сварил вътре нещо, което приличало на катран. Намазал с него каиреца така, че той заприличал на черен роб; намазал също устните и бузите му и боядисал клепачите му с червена боя. После го облякъл в робски дрехи, донесъл една табла с печено месо и вино и му рекъл:

— В хана живее един черен готвач, на когото ти сега заприлича. Той трябва всеки ден да ходи да купува месо и зеленчуци от пазара. Заговори го любезно и поприказвай с него така, както говорят негрите, поздрави го и му кажи: „Отдавна не сме сядали с теб да пийнем“. Той ще ти отвърне: „Ами аз имам толкова много работа; четиридесет роби ми висят на врата, трябва да готвя за тях й обед, и вечеря, освен това трябва да храня кучетата и да приготвявам ядене за Далила, а също така и за дъщеря й Зайнаб“. Тогава ти му речи: „Ела да похапнем малко печено месо и да пийнем по една боза“ — и го заведи в казармата и го напои! След това го разпитай за службата му: какво трябва да готви и по колко яденета, с какво храни кучетата и кой е ключът за кухнята, и кой за килера! Той всичко ще ти разкаже, защото пияният разказва всичко, което би скрил, ако е трезвен. После го упои с бендж и облечи неговите дрехи, затъкни ножовете в колана си, вземи кошницата за зеленчуци, иди на пазара и накупи месо и зеленчуци! Като свършиш всичко това, върни се в кухнята и готварницата и сготви яденетата! Сипи ги в блюда, вземи блюдата и отнеси яденето в стаята на Далила! Постави обаче предварително бендж във всички ястия, за да можеш да

упоиш кучетата и робите, и Далила, и щерка й Зайнаб! Най-послед се качи горе в нейната стаичка и изнеси оттам всички дрехи на стражите! А ако наистина искаш да се ожениш за Зайнаб, вземи и четиридесетте пощенски гълъба със себе си!

Така Али излязъл и наистина срещнал черния готвач. Поздравил го и му рекъл:

— Отдавна вече не сме сядали с теб в пивницата.

Онзи отвърнал:

— Ами че аз имам толкова много работа с това готвене за робите и за кучетата.

Тогава Али го взел със себе си, напил го и го разпитал по колко гозби трябва да готви, а черният роб му отвърнал:

— Всеки ден по пет гозби за обяд и по пет за вечеря, а вчера ми заръчаха и едно шесто — ориз с мед и шафран, та и седмо дори — варени нарови зърна.

Али продължил да го разпитва:

— А как слагаш масите?

И готвачът пак обяснил:

— Най-напред изнасям горе софрата на Зайнаб, после слагам за Далила, след това давам на робите да се наядат и накрая на кучетата; на всяко давам достатъчно месо, нито едно не се задоволява с по-малко от половин кило.

Ала съдбата пожелала да стане така, че Али да забрави да попита негъра за ключовете. И ето той съблякъл дрехите на пияния готвач и ги облякъл, взел кошницата и отишъл на пазара. Накупил там месо и зарзават, върнал се и застанал пред вратата на хана. А там седяла Далила, която мерела с поглед всеки, който влизал и излизал отвътре; той видял и четиридесетте въоръжени роби. Въпреки това обаче набрал смелост, а Далила, щом го погледнала, веднага го познала и извикала:

— Назад, главатарю на крадците! Да не си дошъл да ми погодиш някоя шега в хана?

Али ел-Мисри обаче, който напълно приличал на роб, се обърнал към нея и рекъл:

— Какво говориш, пазачко?

Тя попитала:

— Какво си сторил с роба готвач? Какво му направи? Уби ли го, или го упои с бендж?

А той я попитал:

— За какъв готвач говориш? Има ли тук друг готвач освен мене?

Тогава тя извикала:

— Ти лъжеш! Ти си Али Зайбак от Кайро.

— О, пазачко — отвърнал той с езика на негрите, — нима каирци са бели или са черни? Няма да служи повече тук!

Тогава робите го попитали:

— Какво се е случило, братовчеде?

Далила извикала:

— Това не ви е никакъв братовчед! Този е Али Зайбак от Кайро и аз си мисля, че той е упоил или е убил вашия братовчед.

А те отвърнали:

— Та това е нашият братовчед Сад-Аллах, готвачът!

— Не — извикала тя, — той не е вашият братовчед, а е Али Каиреца, само че си е боядисал кожата.

А Али рекъл:

— Кой е тоя Али? Аз съм Сад-Аллах!

Тя рекла:

— Аз имам мехлем, с който ще те проверя — донесла мехлема, намазала го на ръката под лакътя и го натъркала, ала черният цвят не се махнал. Тогава робите рекли:

— Пусни го да върви, за да ни сготви яденето!

Тя обаче пак подела:

— Ако наистина е вашият братовчед, то тогава той ще знае какво сте му заръчали снощи и колко гозби е длъжен да готви всеки ден.

Тогава те го попитали за гозбите и какво са му поръчали предишния ден. И той отвърнал:

— Леща и ориз, и каша, и кебап, и шербет с розова вода, а вчера ми поискахте още едно шесто блюдо — ориз с мед и с шафран, и дори и седмо — варени нарови зърна; и същото и за вечеря.

Робите извикали:

— Вярно каза човекът!

Тогава Далила казала:

— Влезте заедно с него вътре! Ако знае къде е кухнята и къде е килерът, значи е вашият братовчед, не ги ли знае обаче, убийте го.

А готвачът бил отгледал една котка и всеки път, щом влезел в къщата, котката го чакала пред вратата на кухнята и скачала на рамото му. Когато Али влязъл, котката скочила и на неговото рамо, щом го видяла, ала той я смъкнал от рамото си и тя изтичала пред него до кухнята. Той си помислил, че котката може да се спре само пред вратата на кухнята, затова взел ключовете и тъй като видял сред тях един, по който има следи от полепнали пера, разбрал, че това може да бъде само кухненският ключ, отворил с него вратата и оставил там кошницата със зарзавата. После излязъл оттам, а котката изтичала пред него и застанала пред вратата на килера. Али си рекъл, че това ще да е вратата на килера, взел пак ключовете и като видял сред тях един, по който имало следи от мазнина, разбрал, че е той, и отворил с него вратата. Тогава робите рекли:

— О, Далила, ако той беше чужд човек, нямаше да знае коя е вратата на кухнята и коя на килера, пък нямаше да знае и кой от двата ключа е за всяка врата. Това наистина е нашият братовчед Сад-Аллах.

Далила обаче рекла:

— Стайте му показва котката, а ключовете той е познал по знаците им. Всичко това не може да ме учуди.

Хасан обаче влязъл в кухнята, наготвил ястията и отнесъл горе при Зайнаб първата софра, отрупана с ястия. Там, в горния кат, той видял окачени по стените всички дрехи. Слязъл оттам долу, взел софрата за Далила, после дал на робите да се нахранят и хвърлил месото на кучетата. Вечерта пак тъй направил: А външната порта се отваряла при изгрев слънце и се заключвала по залез, затова Али извикал високо към хана:

— Ей, хора, които живеете в хана, робите заеха постове си и ние отвързахме кучетата. Всеки, който излезе отсега нататък, да се сърди после само на себе си!

Той обаче нарочно позакъснял да нахрани кучетата и сега, като сложил отрова в храната им, я отнесъл; щом хапнали от месото, кучетата измрели. А всички роби, както и Далила и дъщеря ѝ Зайнаб, той бил упоил, като им сложил предварително бендж в ястията. Сега се качил горе, изнесъл всички дрехи на стражите, а също и пощенските гълъби, отворил портата на хана, излязъл навън и тръгнал към казармата. Хасан Шуман го посрещнал и го попитал:

— Какво успя да направиш?

Али му разказал всичко, което му се било случило, а Хасан го похвалил. После му снел дрехите, сварил му някакви билки и го измил с отварата им, така че той отново станал бял, какъвто бил преди; след това отишъл при готвача, облякъл го в собствените му дрехи и го събудил от упойката. Робът станал, отишъл при зарзаватчията, накупил зеленчуци и се върнал в хана.

Да оставим сега Али Зайбак ел-Мисри и да се върнем към хитрата Далила! При нея отишъл един търговец, един от онези, които живеели в хана, който излязъл от стаята си, когато навън започнало да се развиделява, и намерил външната порта отворена, робите упоени и кучетата измрели. Като влязъл в стаята на Далила, той видял, че и тя била упоена, на врата ѝ висяла бележка, а върху главата ѝ била оставена една гъба, напоена с противоотрова срещу бендж; търговецът поднесъл гъбата към носа ѝ и тя се събудила. Щом се разсънила, попитала:

— Къде съм?

Търговецът отговорил:

— Като слязох долу, видях портата на хана отворена и намерих тебе и робите ти упоени, а кучетата намерих измрели.

Тогава Далила взела листа и прочела написаното на него: „Това е дело лично на Али Каиреца“.

После тя дала на робите и на дъщеря си Зайнаб да помиришат противоотровата и им казала:

— Не ви ли казвах аз, че това е Али Каиреца? — А като се обърнала към робите, добавила: — Не говорете никому за случилото се! — После казала на дъщеря си: — Колко пъти вече ти казвах досега, че Али няма да се откаже да ти отмъсти! Сега той е извършил всичко това като отмъщение за хитрината, която ти му бе погодила. Във властта му е било да ти стори не само това, но и друго; ала той се е въздържал, за да не си разваляме отношенията и да свърже приятелство с нас.

Като казала това, Далила свалила мъжките си дрехи, облякла се в женски, вързала кърпата на мира на врата си и отишла в казармата на Ахмед ед-Данаф.

Когато Али се върнал в казармата с дрехите на стражата и с пощенските гълъби, Шуман бил дал преди това на управителя на казармата пари да купи четиридесет други гълъба и онзи ги купил и ги

сготвил за своите хора. Сега Далила почукала на вратата, а Ахмед ед-Данаф рекъл:

— Така чука Далила, върви, отвори ѝ вратата, о, управителю!

Управителят отишъл, отворил вратата и Далила влязла вътре, а Шуман ѝ рекъл:

— Какво те води тук, нещастна старице? И ти, и твоят брат Зураик, търговецът на риба, вие и двамата сте от един дол дренки.

Тя отвърнала:

— Началнико на стражата, несправедливо е да говориш така с мене; ето, разпореждай се с живота ми, както искаш. Кажи ми обаче кой от вас е мъжът, който ми изигра тая шега?

Ахмед ед-Данаф рекъл:

— Той е първият от моите момчета.

Далила се помолила:

— Застъпи се за мене пред него — да ми върне пощенските гълъби и всичко останало, направи ми тази голяма услуга!

Тогава Хасан Шуман рекъл:

— Нека аллах да те накаже, о, Али, защо сготви гълъбите?

А Али отвърнал:

— Че аз не съм знаел, че са пощенски гълъби.

Тогава Ахмед заповядал:

— Управителю, донеси ни гълъбите!

Управителят ги донесъл, Далила взела едно парченце от сварените гълъби, опитала го и рекла:

— Това не е месото на пощенските гълъби, аз съм ги хранила със зърна от мускус и месото им е станало като мускус.

Тогава Шуман рекъл:

— Ако искаш да получиш пощенските гълъби, изпълни желанието на Али Каиреца!

— И какво е неговото желание? — попитала тя, а Хасан отвърнал:

— Да го ожениш за дъщеря си Зайнаб.

Тогава тя рекла:

— Аз нямам власт над нея, мога да я уговоря само с добро.

И Хасан извикал на Али Каиреца:

— Дай ѝ гълъбите!

Али го сторил, Далила ги взела и много се зарадвала! Тогава Шуман ѝ рекъл:

— Ти ще трябва да ни дадеш отговор, който да ни задоволи.

Тя отвърнала:

— Ако той наистина желае да се ожени за нея, то тогава шегата, която ни изигра, не е достатъчно доказателство за хитростта му. Истинска хитрост ще бъде, ако успее да я изпроси за жена от нейния чичо, началника Зураик, защото той е неин настойник, той, който все вика: „Ехей, половин килограм риба за два джедида^[8]!“ — и който е окачил пред дюкяна си една кесия с две хиляди златни дирхема.

Като я чули да казва това, хората възкликнали:

— Какво говориш, хитрушо! Ти искаш само ние да загубим нашия брат Али ел-Мисри!

А Далила си тръгнала, отишла в хана и рекла на дъщеря си:

— Али Каиреца иска да се сватоса за тебе.

Зайнаб много се зарадвала, защото тя го била харесала, задето успял да намери сили да устои на красотата ѝ, и затова разпитала майка си какво се е случило. Тя ѝ разказала всичко и добавила:

— Аз поставих като условие той да те поиска за жена от чичо ти и по този начин го изпратих на явна смърт.

А през това време Али ел-Мисри се обърнал към другарите си и ги попитал:

— А какъв е този Зураик? Що за човек е той.

Те му отговорили:

— Той беше главатар на нашите другари в иракската страна; можел планина да пробие, звездите от небето да свали и да открадне чернилката от клепките на жена, с една дума, нямало е равен на него. После обаче дал клетва, че се отрича от всичко това и си отворил дюкян за риба. Успял да спечели от продажбата на риба две хиляди динара; прибрал ги в една кесия, завързал кесията с копринено въже и накачил по въжето хлопки и железни звънци; въжето се проточило от кесията до един клин вътре в дюкяна, около който го е омотал. Всеки път, когато отваря дюкяна си, той закачва кесията навън и вика: „Къде сте, шмекери от Египет, другари мои от Ирак, майстори на шегите от персийската земя? Зураик, търговецът на риба, окачва пред дюкяна си една кесия. Който твърди, че е хитър, нека да я отмъкне с хитрост и да я задържи за себе си.“

Затова много хора от народа се изкушават и отиват там и искат да я откраднат, ала не успяват, защото той е натрупал на пода оловни плочи, които са му под ръка, докато той пържи рибата или пали огън; и щом дойде някой алчен измамник, той грабва една оловна плоча и я захвърля по него, или го осакатява, или го убива. И ако ти сега, Али, решиш да се заемеш с него, ще приличаш на човек, който се удря по лицето на погребение, а не знае кой е умрял; ти не си дорасъл да го надхитриш, затова те грози опасност. Пък и не ти е нужно да се жениш за Зайнаб; освен това, който се откаже от нещо, може да си живее и без него.

Али обаче отвърнал:

— Това ще бъде срам за мене, о, мъже! Аз трябва да се сдобия с кесията. Донесете ми само момински дрехи!

Донесли му такива дрехи и той ги облякъл. После боядисал ръцете си с къна и спуснал яшмака ниско пред лицето си. После заклал една овца, взел кръвта ѝ и напълнил шкембето, което преди това бил изчистил и си го завързал отдолу; прикрепил го за бедрото си и облякъл отгоре шалвари и обул ниски ботушки. Накрая си направил гърди от птичи гушки, които напълнил с мляко, увил си около корема малко плат, който напълнил с памук, и се препасал със силно колосана кърпа. Всеки, който го видял, възкликнал:

— Какви хубави бедра имаш!

Срещнал го някакъв мулетар; Али му дал един динар и онзи го оставил да яхне магарето му и тичал заедно с него чак до дюкяна на Зураик, търговеца на риба. Там Али видял окачена кесия, през която блестяло златото. А Зураик тъкмо пържел риба. Али извикал:

— Мулетарю, каква е тази миризма?

Онзи отвърнал:

— Това е миризмата от рибите на Зураик.

А Али продължил:

— Аз съм бременна жена; миризмата може да ми навреди. Вземи ми едно парче риба от него!

Мулетарят казал на Зураик:

— Как можеш още рано сутрин да разнасяш такава силна миризма срещу минаващите бременни жени! Аз водя съпругата на емира Хасан Шар ет-Тарик и тя усети миризмата, а пък е бременна. Затова изнес едно парче риба, защото детето се вълнува в тялото ѝ! О,

покровителю наш, о, аллах, отстрани нещастieto на днешния ден от нас!

Тогава Зураик взел едно парче риба и искал да го изпържи, ала огънят му бил загаснал, затова влязъл навътре в дюкяна, за да го разпали отново. През това време Али ел-Мисри седнал вътре, натиснал овчето шкембе, докато то се пукнало и кръвта изтекла между краката му. Тогава извикал:

— Ох, слабините ми! Ох, кръстът ми!

Тогава мулетарят се обърнал и видял изтеклата кръв, попитал:

— Какво ти стана, господарке?

А шмекерът, който бил преоблечен като жена, отвърнал:

— Откъсна ми се плодът!

Зураик също подал глава навън и като видял кръвта, изтичал изплашен обратно в дюкяна си. Мулетарят обаче извикал:

— Аллах да те накаже, Зураик! Жената пометна, как ще се справиш сега пред мъжа й? Защо си размирисал така още рано сутринта? Нали ти казах да й дадеш парченце риба, няма ли да го сториш? — И мулетарят си грабнал магарето и си отишъл по пътя.

А когато Зураик побягнал към дюкяна си, Али посегнал към кесията. Едва я докоснал, и златото издрънчало в кесията, а хлопките и звънчетата се раздрънчали. Тогава Зураик извикал:

— Лъжата ти лъсна, обеснико! Нима си дошъл предрешен като жена да ме мамиш? Вземи каквото ти се полага!

С тези думи той запратил една оловна плоча по него, ала не го улучил и плочата ударила друг човек. Тогава народът се надигнал срещу Зураик и се развикал:

— Ти търговец ли си, или побойник? Щом си човек на търговията, смъкни тая кесия и избави хората от твоето зло!

Зураик веднага отвърнал:

— Аллах ми е свидетел, ей сега ще я сменя!

А през това време Али се върнал в казармата и когато Шуман го попитал какво успял да направи, той му разказал всичко, което му се било случило. После свалил женските дрехи и рекъл:

— Шуман, дай ми дрехите на коняр!

Взел дрехите и ги облякъл. После взел една друга паница и пет дирхема, отишъл при Зураик, търговеца на риба, а онзи му рекъл:

— Какво искаш, майсторе?

Али му показал петте дирхема и той понечил да му даде от рибите, които били наредени на таблата. Но Али рекъл:

— Искам само топла риба.

Тогава Зураик върнал рибите в тигана, за да ги припържи, ала огънят бил изгаснал и той влязъл навътре в дюкяна, за да го разпали отново. Али бързо протегнал ръка, за да сграби кесията, ала едва я докоснал и хлопките и звънчетата се раздрънчали. Зураик му изкрещял:

— Хитростта ти не можа да ме измами, макар че си дошъл при мен, преоблечен като коняр. Познах те по ръката, с която държеше парите и паницата.

И той веднага захвърлил една оловна плоча по него, но Али ел-Мисри се отдръпнал и плочата цопнала в един тиган, пълен с горещо олио. Тиганът се счупил, а мазнината се плиснала върху рамото на кадията, който тъкмо минавал край дюкяна, врялото олио потекло по гърдите му и стигнало дори до срамните му части. Кадията изкрещял:

— Олеле, срамотите ми! Какво безобразие, нещастнико! Кой ми направи това?

Хората рекли:

— О, господарю, това беше едно малко момче, което хвърли камък, а той падна случайно в тигана. Аллах е отбил от тебе по-голямото нещастие!

Като казали това обаче, хората се огледали, намерили оловната плоча и веднага разбрали, че Зураик, търговецът на риба, я е хвърлил. Всички възроптали против него и извикали:

— Това не е позволено от аллаха, Зураик! Смъкни най-после тая кесия, така ще бъде по-добре и за тебе.

— Щом такава е волята на аллаха, ще я смъкна — отвърнал Зураик.

През това време Али ел-Мисри отново се върнал в казармата и влязъл при своите другари. Те го попитали:

— Къде е кесията?

Тогава той им разказал всичко, което се било случило, а те рекли:

— Ти си изчерпал вече две трети от неговата хитрост.

А Али свалил дрехите си, облякъл се като търговец и излязъл. Срещнал по улицата един факир, който разигравал змии, и носел

чувал, пълен със змии, и една торба, в която бил прибрал уредите си. Али му рекъл:

— Змиеукротителю, искам да покажеш изкуството си на моите деца, тогава ще ти направя един подарък.

И той го отвел в казармата, дал му да се нахрани и го упоил с бендж. После облякъл неговите дрехи, отишъл при Зураик, търговеца на риба, пристъпил към него и започнал да свири на флейтата. Зураик възкликнал:

— Нека аллах те пази!

В това време Али извадил змиите от чувала и ги хвърлил пред себе си на пода, а търговецът на риба, който се изплашил от змиите, избягал навътре в дюкяна. Тогава Али сграбил змиите накуп, пхнал ги в чувала, протегнал ръка към кесията и хванал края ѝ. Хлопките и звънчетата се раздрънчали и Зураик извикал отвътре:

— Нима мислиш още шеги да ми погаждаш, та дори си се преоблякъл като змиеукротител?

И той хвърлил една оловна плоча подир Али, в същия миг обаче отвън минавал един ездач, а зад него тичал конярят му; плочата паднала върху главата на коняря и го проснала на земята. Ездачът извикал:

— Кой го повали?

Хората рекли:

— Една керемида, която падна от покрива.

И когато ездачът продължил пътя си, хората се насъбрали и видели, че това било оловна плоча; те отново влезли при Зураик и му казали:

— Смъкни тая кесия долу!

— Щом такава е волята на аллаха, ще я сваля още тази вечер — отвърнал той.

Али обаче продължавал да търси начин да надхитри Зураик и му скроил седем хитрини, ала все без да успее да вземе кесията. Тогава върнал дрехите на змиеукротителя заедно с всичките му пособия и му направил един хубав подарък. После отишъл още веднъж при дюкяна на Зураик и чул как търговецът тъкмо казвал:

— Ако оставя кесията през нощта в дюкяна, оня шмекер ще пробие стената и ще открадне парите, затова по-добре да си ги отнеса у дома.

И той се закле да почисти дюкяна, прибрал всичко и взел и кесията и я скрил в пазвата си. Али вървял подире му, докато той наближил дома си. Там Зураик видял, че в дома на съседа му се празнува сватба, и си казал:

„Ще избързам най-напред до дома да предам кесията на жена си, после ще си облека празничните дрехи и ще отида на сватбата“.

И той продължил пътя си, а Али все го следвал. Зураик бил женен за чернокожа, една от освободените робини на везира Джафар, и имал син от нея, когото кръстили Абд-Аллах. Той бил обещал на жена си, че ще използва парите от кесията за празненството по случай обрязването на момченцето и за годежа и сватбата му. И ето сега Зураик влязъл при жена си с мрачно лице и тя го попитала:

— Защо мръщиш чело?

Той отвърнал:

— Днес аллах искаше да ме изпита чрез един шмекер, който ми скрои седем хитрини, за да ми отмъкне кесията, ала не успя да я пипне.

Тогава тя рекла:

— Дай на мене кесията, за да запазя парите за сватбата на сина ни! — и той ѝ я дал.

Али Каиреца обаче се бил скрил в една стая и чул и видял всичко. Зураик съблякъл дрехите си и облякъл празнични; рекъл на жена си:

— Пази добре кесията, Ум Абд-Аллах! Аз отивам на сватба.

Тя обаче го поканила:

— Отпочини си най-напред малко!

Тогава той легнал и заспал. А Али станал, промъкнал се на пръсти, грабнал кесията и отишъл спокойно в дома на младоженците, останал там, за да гледа тържеството. А през това време на Зураик се присънило, че някаква птица му откраднала кесията, и той се събудил стреснат и извикал на Ум Абд-Аллах:

— Ставай, виж там ли е кесията!

Тя погледнала, ала кесията я нямало; ударила се жената с ръце по лицето и извикала:

— О, това твое черно щастие, Ум Абд-Аллах! Тоя шмекер е откраднал кесията!

— Кълна се в аллаха — извикал Зураик, — само тоя шмекер Али я е откраднал! Да, никой друг освен него не е откраднал кесията. Трябва да го пипна!

А жената рекла:

— Не донесеш ли кесията, ще ти затворя вратата под носа и ще те оставя да спиш на улицата!

Зураик отишъл на сватбата: и видял там шмекера Али, който стоял и гледал, Зураик си рекъл:

„Той ми е откраднал кесията, но той живее в казармата на Ахмед ед-Данаф“.

И Зураик избързал навън, покатерил се по задната стена на казармата, спуснал се вътре в помещението и заварил там момчетата заспали. В това време и Али се върнал и почукал на вратата. Зураик рекъл:

— Кой е там?

— Али Каиреца — бил отговорът, а Зураик попитал:

— Донесе ли кесията?

Али помислил, че Шуман го пита, та рекъл:

— Нося я, отвори ми вратата!

Зураик обаче отвърнал:

— Няма да ти отворя, преди да видя кесията, защото се хванах на бас с твоя началник.

Али извикал:

— Подай си ръката навън!

Така през дупката до бравата на вратата^[9] се протегнала една ръка, Али сложил в нея кесията, Зураик я грабнал, покатерил се отново по същия път, по който бил дошъл, и се върнал спокойно на сватбата. Али останал още някое време навън пред вратата, без никой да му отвори. Най-сетне той започнал да блъска по вратата така, че момците вътре се събудили, те извикали:

— Така чука Али от Кайро!

Надзирателят веднага му отворил и го попитал:

— Донесе ли кесията?

Али обаче отвърнал:

— Стига шеги! Шуман, нима не ти дадох кесията през дупката до бравата на вратата? И нима ти не ми каза, че си се заклел да не ми отвориш вратата, докато не ти покажа кесията?

— Кълна се в аллаха — извикал Шуман, — аз не съм я вземал. Това сигурно е бил Зураик, който си я е прибрал отново.

А Али извикал:

— Ще трябва пак да му я отнема!

И той веднага се върнал обратно на сватбата, там чул как шаферът тъкмо викал:

— Направи и ти един подарък, о, Абу Абд-Аллах! Нека наградата за това да ошастливи твоя син^[10]!

Тогава Али си рекъл:

„Аз наистина съм щастливец!“

И той отишъл до къщата на Зураик, покатерил се по задната ѝ стена и се спуснал вътре. Заварил жената на Зураик заспала и я упоил, после облякъл нейните дрехи и взел детето в ръце. След това обиколил къщата и търсил, докато намерил една кошница със сладки, които стиснатият Зураик бил скрил още от празника^[11]. Скоро след това търговецът на риба се върнал у дома си и почукал на вратата. Шмекерът Али попитал с подправен като на жена му глас:

— Кой е там?

— Абу Абд-Аллах — отвърнал Зураик, а Али продължил:

— Аз се заклех, че няма да ти отворя, докато не ми донесеш кесията.

— Донесох ти я — отвърнал търговецът на риба.

— Дай я тогава и ще ти отворя — извикал Али.

Зураик казал:

— Спусни кошницата и я издърпай!

Али спуснал кошницата, а Зураик сложил кесията в нея. Така шмекерът Али се докопал до златото, упоил детето и събудил жената. Веднага след това се спуснал от същото място, от което бил дошъл, навън на улицата и побягнал към казармата, влязъл при своите другари и им показал кесията, та и детето на Зураик. Другарите му го похвалили, а той ги почерпил със сладките и те си хапнали от тях. А на Шуман Али рекъл:

— Това момченце е синът на Зураик, скрий го при тебе!

Шуман взел детето и го скрил, докарал едно агне, заклал го и го дал на управителя; управителят опекал цялото агне, увил го в един покров и го проснал като мъртвец.

През това време Зураик стоял пред вратата на дома си; почакал, почакал и заблъскал с все сили.

Тогава жена му извикала:

— Донесе ли кесията?

А той ѝ отвърнал:

— Не я ли изтегли с кошницата, която ми спусна?

Тогава тя извикала:

— Никаква кошница не съм ти спускала, никаква кесия не съм виждала и нищо не съм получавала.

— Кълна се в аллаха — рекъл Зураик, — тоя шмекер ме е изпреварил и пак ми взе кесията.

После той се разтърсил из къщи, видял, че сладките са задигнати и че сина му го няма. Извикал:

— Горко ни, детето го няма!

А жена му се заудряла по гърдите и завикала:

— И ти, и аз отиваме при везира! Никой друг не е убил сина ми освен тоя подъл измамник, който ти е скроил всички хитрини, и всичко това стана само заради тебе!

Зураик казал:

— Аз сам ще го пипна.

И Зураик си вързал кърпата на мира на врата, отишъл в казармата на Ахмед ед-Данаф и почукал на вратата. След като управителят му отворил, той влязъл при стражите. Тогава Шуман го попитал:

— Какво те води при нас?

Зураик отвърнал:

— Застъпете се за мене пред Али Каиреца да ми върне детето! Оставям му кесията със златото.

Шуман възкликнал:

— Нека аллах те възнагради, о, Али! Защо не си ми казал, че това е твойт син?

— Какво се случи с него? — попитал Зураик, а Шуман отговорил:

— Дадохме му да хапне грозде, детето се задави от едно зърно и умря. Ето го лежи там.

Зураик извикал:

— Горко ми, моето дете! Какво ще кажа сега на майка му? — После той открил покроба и видял, че вътре има загърнато печено агне, и рекъл: — Ти се шегуваш с мен, Али!

Тогава му донесли детето, а Ахмед ед-Данаф рекъл:

— Ти беше закачил кесията нависоко и беше казал: който е хитър, нека я вземе и ако се намери такъв хитрец — нека я запази за себе си. Сега кесията се пада вече на Али Каиреца.

— Подарявам му я — отвърнал Зураик, а Али Зайбак ел-Мисри казал:

— Вземи я заради племенницата си Зайнаб!

И когато Зураик рекъл:

— Вземам я! — момците извикали:

— Ние искаме ти да дадеш Зайнаб за жена на Али Каиреца!

Зураик обаче възразил:

— Аз нямам власт над нея и това може да се постигне само чрез добро!

После той си взел детето и кесията, а Шуман го попитал:

— Приемаш ли сватовството с нас?

Той отвърнал:

— Приемам да я сватосам за онзи, който може да заплати зестрата за нея.

— И каква е тая зестра? — попитал Хасан, а Зураик отвърнал:

— Тя се е заклела, че никой друг няма да почива на гърдите ѝ освен онзи, който ѝ донесе дрехите на Камар, дъщерята на Азра Евреина, а също така и короната, колана и златните ѝ пантофки.

Тогава Али извикал:

— Ако не ѝ донеса тази вечер дрехите, няма да имам повече право да се сватосам за нея!

Зураик обаче рекъл:

— О, Али, ти ще си намериш смъртта, ако се опиташ да изиграеш някаква хитрост на Камар.

— Че защо пък? — попитал Али, а другарите му разказали:

— Азра Евреина е много хитър и зъл магьосник, защото духовете са негови слуги; той си е построил дворец пред вратите на града със стени от златни и от сребърни тухли. Дворецът му става видим за хората само докато Азра е вътре; излезе ли той, дворецът става невидим. Той има една дъщеря на име Камар; донесъл ѝ роклята от

някаква съкровищница. Той слага роклята върху едно златно блюдо, отваря прозорците на двореца си и вика навън: „Къде са хитреците на Египет, шмекерите от Ирак, майстор-шегаджиите от персийската страна? Успее ли някой да вземе тази рокля, тя ще бъде негова“. Всички другари се опитваха да я вземат, но никой не успя да я открадне и Азра превръща всички в маймуни и магарета.

Въпреки това Али рекъл:

— Аз трябва да я измъкна от двореца, а Зайнаб, дъщерята на хитрата Далила, трябва да бъде показана в тази рокля на сватбата си.

Като казал това, Али ел-Мисри отишъл в дюкяна на евреина и видял там един мъж, строг и суров; в дюкяна имало везни, грамове, злато, сребро и много чекмеджета, а също и едно магаре.

По едно време евреинът станал, затворил дюкяна, прибрал златото и среброто в две кесии, които пъхнал в дисаги, и ги натоварил на магарето. После го яхнал и го подкарал, докато стигнал до стените на града. Али Каиреца вървял подире му, без онзи да го забележи. После евреинът взел малко прах от една кесия, която извадил от джоба си, произнесъл някакви заклинания над праха и го разпилял във въздуха. В същия миг пред очите на шмекера Али израснал един дворец, който нямал равен на себе си. После магарето се изкачило заедно с евреина по стълбите, защото то било дух, който евреинът бил направил свой слуга. Евреинът взел дисагите от гърба на магарето и то се отдалечило и изчезнало. После евреинът се разположил в своя дворец, а Али го наблюдавал какво прави. Евреинът извадил една златна тръба, окачил на нея едно златно блюдо със златни синджири и поставил роклята вътре. Али, който стоял зад вратата, видял всичко, а евреинът тутакси се развикал:

— Къде са хитреците на Египет, шмекерите от Ирак, майстор-шегаджиите от персийската страна? Който успее да вземе тази рокля чрез хитрост, тя ще бъде негова.

След това той изрекъл пак някакви заклинания и пред него се появила маса отрупана с ястия, и той се нахранил, а масата се вдигнала от само себе си и изчезнала. Евреинът отново произнесъл някакви тайнствени думи и се появила друга маса с вина и той пил до насита.

А Али си рекъл:

„Ще можеш да вземеш роклята само ако той се напие.“

Затова се промъкнал откъм гърба на магьосника до него и замахнал със стоманения си меч. Евреинът обаче се извърнал и омагьосал ръката, като казал:

— Спри се с меч!

И ръката на Али останала във въздуха заедно с меч. Али протегнал лявата си ръка, ала и тя останала в същата поза във въздуха. По същия начин се вцепенил и десният му крак така че той вече стоял само на един крак. След това евреинът го освободил от магията и Али ел-Мисри отново станал същият, какъвто бил преди това. Тогава евреинът хвърлил пясък върху една тава и разбрал, че човекът се нарича Али Зайбак ел-Мисри. Обърнал се към него и му заговорил:

— Ела насам! Кой си ти и с какво се занимаваш?

Шмекерът отвърнал:

— Аз съм Али Каиреца, един от момците на Ахмед ед-Данаф. Поисках да се сватосам за Зайнаб, дъщерята на хитрата Далила, но ми казаха, че ще трябва да заплатя зестрата ѝ чрез роклята на твоята дъщеря. Затова дай ми роклята, ако ти е мил животът, и приеми мюсюлманската вяра.

— Само след твоята смърт! — отвърнал магьосникът. — Мнозина вече са се опитвали да ми изиграят някоя шега, за да вземат роклята, ала никой не е успял досега да ми я открадне. Ако искаш да ти дам един добър съвет, гледай да спасиш себе си! Те са поискали от теб роклята само за да те пратят на явна смърт. И ако аз не бях видял веднага, че твоят късмет е по-голям от моя, щях да ти отрежа главата.

Али се зарадвал, че неговият късмет е по-голям от късмета на евреина, както той сам заявил, затова рекъл:

— Няма друг изход, аз трябва да взема роклята, а ти трябва да станеш мюсюлманин!

— И това ли е твоето непоклатимо желание? — попитал евреинът, а Али отвърнал:

— Точно така.

Тогава магьосникът взел една купичка, пълна с вода, произнесъл над нея някакви заклинателни думи и казал на Али:

— Напусни човешкия си образ и приеми образа на магаре! — и в същото време го напръскал с омагьосаната вода.

Али веднага се превърнал в магаре с копита и дълги уши и започнал да рече „иа“. А евреинът нарисувал около него един кръг, на

чието място се издигнала стена. После евреинът се отдал на пиянство чак до сутринта. Тогава рекъл на Али:

— Днес ще яздя тебе и ще оставя на мира своето добиче!

Прибрал роклята и блюдото, и тръбата със синджирите в шкафа, излязъл от къщата, произнесъл заклинателните си думи над Али и той веднага започнал да му се подчинява. Евреинът сложил дисагите на гърба му и го яхнал. А през това време къщата станала невидима; яздейки, евреинът стигнал пред своя дюкян и слязъл от магарето. Изсипал кесията със златото и кесията със среброто в чекмеджетата пред себе си. А Али си останал магаре, ала чувал и разбирал всичко, само дето не можел да говори. Тогава неочаквано покрай дюкяна минал един млад търговец, срещу когото съдбата била проявила голяма жестокост и сега той трябвало да се задоволява със скромния занаят на водоносец. Търговецът бил взел гривните на жена си и ги донесъл на евреина, като му казал:

— Колко ще ми дадеш за тези гривни, та да мога да си купя срещу тях едно магаре!

— Какво ще пренасяш с него? — попитал евреинът, а търговецът отвърнал:

— Майсторе, ще пренасям с него вода от реката и така ще си изкарвам прехраната.

Тогава евреинът рекъл:

— Вземи моето магаре ей там!

Така търговецът му продал гривните и получил в замяна магарето и остатъка от пари, които евреинът му изплатил. После той подкарал омагьосания Али ел-Мисри към своя дом, ала Али си рекъл:

„Ако мулетарят те натовари със самар и с мехове за вода и отива по десет пъти на ден с тебе до реката, това ще те съсипе и ти ще умреш“.

Затова, щом жената на водоносеца пристъпила към него и му хвърлила храна, той я блъснал с главата си така, че тя паднала по гръб; после скочил върху нея, започнал да тика главата ѝ с муцуната си напред и увесил онова, с което го бил дарил баща му. Тя изкрещяла високо, съседите ѝ се притекли на помощ, започнали да бият магарето и го отблъснали от гърдите ѝ. В това време мъжът ѝ, който искал да стане водоносач, се върнал у дома и тя извикала насреща му:

— Или се разведи с мене, или върни магарето на предишния му господар!

— Какво се е случило? — попитал той, а тя отвърнала:

— Това е дявол в магарешки образ; той се нахвърли върху мен и ако съседите не го бяха откъснали от гърдите ми, щеше да ме посрами^[12].

Мъжът повел магарето и го върнал на евреина, онзи попитал:

— Защо връщаш магарето?

Човекът отвърнал:

— Защото искало да опозори жена ми.

Тогава евреинът му върнал парите и човекът си отишъл. А Азра се обърнал към Али и рекъл:

— Значи, нещастнико, ти си решил да се измъкнеш чрез хитрости, та човекът да те върне? Но щом ти е приятно да бъдеш магаре, аз ще те направя за посмешище на мало и голямо.

И той извел магарето, яхнал го и стигнал с него до стените на града. Там извадил пак праха от джоба си, произнесъл заклинанието си над него и го разпръснал из въздуха и дворецът веднага станал видим. Двамата се изкачили по стълбата евреинът снел дисагите от гърба на магарето и извадил двете кесии със златото и със среброто; после взел тръбата, окачил на нея блюдото с роклята и извикал, както правел всеки ден:

— Къде са хитреците от всички страни? Кой може да открадне тази рокля?

И както предишния ден, произнесъл някакви заклинателни думи; веднага пред него се появила маса с ястия и той се нахранил. После пак направил магия и пред него застанала маса с вина и той започнал да гуляе. Накрая взел една купа с вода, произнесъл заклинанията над нея, напръскал магарето с водата и казал:

— Излез от сегашния си образ и приеми предишния си вид!

Така Али отново станал човек, какъвто бил преди. Тогава евреинът му казал:

— О, Али, чуй един добър съвет и нека ти стига нещастieto, което вече ти причиних! Не ти трябва да се жениш за Зайнаб и да крадеш роклята на дъщеря ми; защото то никак няма да ти бъде лесно. Откажи се от страстта, така ще бъде по-добре за тебе! Инак ще те

превърна в мечка или в маймуна, или ще те дам на някой дух да те хвърли зад планината Каф.

Ала Али отвърнал:

— О, Азра, аз се заклех, че ще взема роклята и трябва да я взема. А ти трябва да станеш мюсюлманин, иначе аз ще те убия!

— О, Али — рекъл тогава евреинът, — ти си като орех, не го ли счупиш, не можеш да го изядеш. — И той взел една купа с вода, произнесъл заклинания над нея и напръскал Али с водата, като казал:

— Превърни се в мечка!

И Али начаса се превърнал в мечка. После магьосникът му сложил една халка около врата, завързал му устата и го вързал с верига за един железен стълб; като седнал да яде, той му подхвърлял от време на време по една хапка и изливал върху него виното, което оставало в чашата му. Когато се развиделило, евреинът станал, прибрал блюдото и роклята и накарал с ново заклинание мечката да го последва в дюкяна му. Там той седнал, изсипал златото и среброто в чекмеджето и завързал за стената веригата, която се проточвала от халката на врата на мечката. Али чувал и разбирал всичко, ала не можел да говори. В дюкяна влязъл един търговец и рекъл на евреина:

— Майсторе, искаш ли да ми продадеш тази мечка? Аз имам жена, която е дъщеря на моя чичо, и някой ѝ предписал да хапне месо и да се маже с мечка мас.

Евреинът си казал доволен:

„Ще го продам, та този човек да го заколи и да мирясаме от него!“

А Али си рекъл в душата:

„Боже мой, този проклетник иска да ме заколи! Ала спасението на всеки от нас е в ръцете на аллаха.“ Тогава евреинът отговорил гласно:

— Вземи мечката подарък от мене!

И търговецът повел мечката, отишъл с нея при един колач и му рекъл:

— Вземи си ножовете и ела с мен!

Колачът си взел ножовете и отишъл заедно с него у дома му; пристъпил към мечката, завързал я здраво и започнал да си точи ножа, за да я заколи. А Али ел-Мисри, щом го видял да се приближава, се

изскубнал от ръцете му и полетял високо между небето и земята. Летял така, докато се смъкнал в двореца на евреина.

А ето как се случило това: след като подарил мечката на търговеца, евреинът се върнал в двореца си. Там дъщеря му го попитала и той ѝ разказал всичко, което се случило. Тогава тя го помолила:

— Повикай някой дух и го попитай дали този, който търси да те измами, е наистина Али Каиреца или някой друг!

Евреинът повикал чрез магиите си един дух и го попитал:

— Този, който иска да ми изиграе тая дяволия, наистина ли е Али Каиреца, или е някакъв друг човек?

Тогава духът грабнал мечката и я довел при евреина и рекъл:

— Това е самият Али ел-Мисри. Колачът тъкмо го беше завързал и си точеше ножа, за да го заколи, когато аз го откъснах от ръцете му и го доведох тук при теб.

А евреинът отново взел една паничка с юда, произнесъл заклинания над нея и напръскал с водата мечката, като казали:

— Приеми отново човешкия си образ!

И Али отново станал такъв, какъвто бил преди. А дъщерята на евреина — Камар, щом видяла какъв хубав момък е той, усетила, че сърцето ѝ се изпълва с любов към него, а и неговото сърце се изпълнило с любов към нея. И тя му казала:

— Нещастнико, защо искаш да откраднеш роклята ми и принуждаваш баща ми да се отнася така към тебе?

А той ѝ отвърнал:

— Дадох клетва да я отнеса на Зайнаб Шмекерката, за да се ожена за нея.

А Камар продължила:

— И други преди теб са се опитвали да надхитрят баща ми, за да вземат моята рокля, ала никой не е успял досега. — И тя добавила: — Затова откажи се от това свое силно желание!

А той отново настоял:

— Аз трябва да взема роклята, а твоят баща трябва да стане мюсюлманин, иначе ще го убия.

Тогава бащата рекъл на Камар:

— Погледни този нещастник, дъще моя, виж го как си търси смъртта! — А на Али той рекъл: — Сега ще те превърна в куче!

После той взел една паничка, върху която били гравирани магьосническите формули и която била пълна с вода, изрекъл заклинанията си над водата и напръскал с нея Али, като рекъл:

— Превърни се в куче!

И шмекерът начаса се превърнал в куче. А евреинът и дъщеря му седнали да ядат и пият до сутринта. После той прибрал отново блюдото и роклята, яхнал магарето си и внушил на кучето да го следва. Всички кучета по пътя започнали да лаят по него, ала когато минавали край дюкяна на един вехтошар, човекът станал и разгонил кучетата от Али; тогава той легнал от благодарност в краката му. Евреинът се извърщал няколко пъти назад към него, ала не го видял. Скоро след това вехтошарят прибрал всичко в дюкяна и си отишъл у дома, а кучето тръгнало подире му. Ала когато вехтошарят влязъл у дома си, дъщеря му погледнала към него и щом забелязала кучето, прикрила лицето си с ръце и казала:

— Татенце, водиш чужд мъж и влизаш заедно с него при мене?

— Мила дъще — отвърнал той, — та това е куче!

Ала тя продължила:

— Това е Али Каиреца, когото евреинът е омагьосал — и тя се обърнала към кучето и го попитала: — Ти не си ли Али Каиреца?

И кучето й дало знак с глава, който означавал „да“. Тогава баща й попитал:

— Че защо го е омагьосал евреинът?

А тя отвърнала:

— Заради роклята на дъщеря си Камар, ала аз мога да го освободя от магията.

— Ако това ще бъде за добро — рекъл вехтошарят, — тогава направи го.

— Ако той се съгласи да се ожени за мен — рекла дъщерята, — аз ще го освободя от магията.

Кучето веднага кимнало утвърдително с глава. Девојката взела едно блюдо, върху което били гравирани заклинателни писмена, и изрекла някакви тайнствени слова над него. В този миг обаче се разнесъл силен вик и девојката изпуснала съда. Обърнала се назад и видяла, че робинята на баща й била извикала, а робинята й рекла:

— Господарке, нима такава беше нашата уговорка с тебе? Аз единствено съм те научила на това изкуство и ти ми обеща, че няма да

вършиш нищо, без да поискаш моя съвет; обеща също, че който се омъжи за теб, ще се омъжи и за мен и ще принадлежи едната нощ на мене, а другата на тебе.

— Така беше — отвърнала дъщерята на вехтошаря.

А стопанинът, като чул думите на робинята си, попитал своята дъщеря:

— А кой е научил на това изкуство робинята?

— Мили татко — отвърнала дъщерята, — тя научи мен, а ти попитай нея кой я е научил!

Тогава той попитал робинята и тя му казала:

— Знай, о, господарю мой, че когато живеях при евреина Азра, аз винаги го подслушвах, щом почнеше да прави магии. А когато той отиваше в дюкяна си, аз разгръщах магьосническите му книги и ги четях, докато изучих науката за духовете. Един ден той се беше напил и искаше да ме вземе при себе си в своето ложе; ала аз отказах и му рекох: „Няма да ти позволя да сториш това нещо с мен, освен ако се согласиш да станеш мюсюлманин“. Той отказа и тогава аз му рекох: „Да вървим на пазара на султана^[13]!“ Така той ме продаде на тебе и аз дойдох в твоя дом; тук научих дъщеря ти на това изкуство, ала поставих условие, че тя не бива да върши никаква магия без моя съвет, а който се омъжи за нея, той ще трябва да се омъжи и за мене и да принадлежи една нощ на мене, една нощ на нея.

След това робинята взела една паничка с вода, произнесла над нея заклинателни думи и напръскала кучето с водата, като рекла:

— Приеми отново човешкия си образ!

Тогава той отново станат човек, какъвто бил преди. Вехтошарят го поздравил и го попитал защо са го омагьосали и Али му разказал всичко, което му се било случило. А вехтошарят му рекъл:

— Не ти ли стигат моята дъщеря и робинята ми?

Али обаче отвърнал:

— Трябва да имам и Зайнаб.

В това време неочаквано се почукало на вратата. Робинята извикала:

— Кой е там? Нечий глас отвърнал:

— Камар, дъщерята на евреина! При вас ли е Али Каиреца?

Дъщерята на вехтошаря рекла:

— О, юдейска щерко! Ако той е при нас, какво искаш да правиш с него? Иди, робиньо, и ѝ отвори вратата.

Робинята отворила вратата и Камар влязла вътре, а Али, щом я забелязал и тя го погледнала, възкликнал:

— Какво те доведе тук, кучешка щерко?

Тогава тя казала:

— Кълна се, че няма друг бог освен аллах, и твърдя, че Мохамед е пратеникът на аллаха. — Така тя станала мюсюлманка. После попитала Али: — Според вярата на исляма мъжете ли дават откуп за жените, или жените носят зестра на мъжете?

Той отвърнал:

— Мъжете дават откуп за жените.

— Тогава — продължила тя — аз давам сама откупа за себе си от твое име, а именно — роклята, тръбата, синджирите и главата на баща си, който беше твой враг и враг на аллаха. — При тези думи тя хвърлила главата на баща си пред краката му повторила: — Това е главата на баща ми, който беше твой враг и враг на аллаха.

А причината, поради която тя убила баща си, била следната: когато той омагьосал Али на куче, на нея ѝ се присънил някакъв образ, който ѝ казал: „Приеми исляма!“ Тогава тя приела ислямската вяра и когато се събудила на другата заран, предложила и на баща си да стане мюсюлманин, той обаче отказал. И тъй като той не бил съгласен да приеме ислямската вяра, тя го упоила с бендж и го убила.

Али взел нещата, които Камар била донесла, и казал на вехтошаря:

— Утре ще се срещнем с тебе при халифа, за да се ожения за твоята дъщеря и за робинята ти.

И той си излязъл, окрилен от радост, и се запътил с вещите към казармата на Ахмед. По пътя срещнал един сладкар, който плеснал с ръце и възкликнал:

— Няма власт и няма никаква друга сила освен аллах всевишния и всемогъщия! Стремешите на хората станаха греховни и всичко се върши само с измама. Моля те, в името на аллаха, опитай този сладкиш!

Али взел едно парченце и го изял, ала в сладкиша имало бендж. Така сладкарят го упоил, съблякъл му дрехите, взел тръбата и синджирите и ги прибрал в сандъка си за сладките: после вдигнал

сандъка на гръб, грабнал и подноса и си тръгнал. Скоро след това той срещнал един кадия, който му извикал:

— Ела насам, сладкарю!

Той пристъпил към човека, разтворил подставката си, сложил подноса отгоре и попитал:

— Какво обичаш?

Кадията отвърнал:

— Искам локум и захаросани бадеми! — Той взел по малко от двете в ръката си и рекъл:

— Този локум и тези захаросани бадеми не са приготвени както трябва. — И той извадил малко локум от джоба на дрехата си и рекъл на сладкаря: — Виж колко добре е приготвен този локум, хапни от него и направи и ти същия!

Сладкарят взел и хапнал, ала вътре имало бендж и той веднага се упоил. Тогава кадията взел подставката и сандъчето с роклята и другите неща. Напъхал сладкаря в сандъка, нарамил всичко и се отправил към казармата, където живеел Ахмед ед-Данаф.

А кадията всъщност бил Хасан Шуман. И ето как протекло всичко, когато Али се закле, че на всяко цена ще вземе роклята и тръгнал, за да я открадне, другарите му не чули нищо повече за него. Тогава Ахмед ед-Данаф рекъл:

— Мъже, вървете и търсете своя брат Али ел-Мисри!

Всички тръгнали начаса да търсят Али из града. Самият Хасан Шуман тръгнал преоблечен като кадия и когато срещнал сладкаря, познал в него Ахмед ел-Лакит; упоил го, после го вдигнал заедно със златната рокля и го донесъл в казармата. А през това време четиридесетимата мъже обикаляли да търсят Али из улиците на града; Али Китф ел-Джамал се отделил от другарите си и когато видял на едно място, че се събира тълпа хора, отишъл да види какво става там. И видял Али Каиреца, който лежал упоен сред насъбралите се, и го събудил от упойката. Когато Каиреца се събудил, той огледал хората, които се били насъбрали наоколо му, а Китф ел-Джамал му извикал:

— Ела отново на себе си!

— Къде съм? — попитал Каиреца, а Али Китф ел-Джамал и другите хора му рекли:

— Намерихме те тук да лежиш упоен, ала никой от нас не знае кой те е упоил.

А той им рекъл:

— Упои ме един сладкар и ми открадна всичко. Но къде е отишъл той?

Отговорили му:

— Никого не сме виждали, ела да вървим в казармата.

И те тръгнали към казармата, влезли вътре и намерили там Ахмед ед-Данаф. Той ги поздравил и веднага попитал:

— Казвай, Али, донесе ли роклята?

— Носех я — отвърнал Али, — носех и други неща, та дори и главата на евреина. Но по пътя ме срещна един сладкар; той ме упои и ми е задигнал всичко. — И той разказал всичко, което му се случило, и добавил: — Само да видя отново сладкаря, добре ще го накажа за това!

Тогава от една стая се показал неочаквано Хасан Шуман и попитал:

— Донесе ли нещата, Али?

А Каиреца рекъл и на него:

— Носех ги, носех и главата на евреина. Но по пътя ме срещна един сладкар и ме упои и ми открадна и роклята, и другите неща. Не го знам къде е отишъл; ако го знам къде е, ще му дам да разбере. Дали ти не знаеш къде е изчезнал той?

— Знам го къде е — отвърнал Хасан, отворил стаята и му показал упоения сладкар.

После събудили сладкаря от упойката и когато той отворил очи, видял пред себе си Али Каиреца и Ахмед ед-Данаф и четиридесетимата мъже. Той скочил и извикал:

— Къде съм? Кой ме е отвлякъл?

Хасан Шуман рекъл:

— Аз те отвлякох!

А Али ел-Мисри рекъл:

— Негоднико, на мен ли ще ми правиш такива шеги? — и понечил да го убие.

Хасан Шуман обаче извикал:

— Не посягай! Сега той е твой роднина.

— Мой роднина ли, от къде на къде? — попитал Али, а Хасан продължил:

— Това е Ахмед ел-Лакит, синът на сестрата на Зайнаб.

Тогава Али рекъл:

— Защо направи това, Лакит?

Онзи отвърнал:

— Баба ми, хитрата Далила, ми заповяда да го сторя, и то само защото Зураик, търговецът на риба, дошъл при нея и й казал: „Али от Кайро е шмекер, и то голям; той сигурно ще убие евреина и ще донесе роклята“. Тогава тя пратила да ме повикат и ми каза: „Ахмед, познаваш ли Али Каиреца?“ — „Да — рекох аз, — познавам го, нали аз му посочих пътя до казармата на Ахмед ед-Данаф.“ А тя ми рече: „Върви, хвърли мрежата си и когато той дойде с нещата, които носи, скрой му някоя шега и му задигни всичко!“ Тогава аз тръгнах да обикалям улиците на града, докато срещнах един сладкар; дадох му десет динара, срещу които той ми отстъпи дрехите си, сладкишите и таблата, и после се случи онова, което се случи.

Тогава Али ел-Мисри казал на Ахмед ел-Лакит:

— Върви при баба си и при Зураик, търговеца на риба, и събщи и на двамата, че аз съм донесъл нещата и главата на евреина. Кажи им още: „Утре ще се срещнете с него в Държавния съвет при халифа; там той ще ви даде и откупа за Зайнаб“.

А Ахмед ед-Данаф много се зарадвал на всичко това и рекъл:

— Това, дете си изучил, няма да иде напразно, о, Али!

И когато настанало утрото, Али Каиреца взел роклята и блюдото, и тръбата, и златната верижка, и главата на евреина Азра, която набучил на едно копие; отправил се с всичко това към Държавния съвет заедно със своя чичо Ахмед и другарите си. Там те целунали пода пред краката на своя владетел. Халифът ги погледнал и съзрял сред тях един момък, когото никой мъж не превъзхождал по смелост; той попитал хората за него и Ахмед ед-Данаф отговорил:

— О, повелителю на правоверните, това е Али Зайбак ел-Мисри, главатарят на нашите другари в Кайро; той е първият от моите момци.

Халифът погледнал момъка и го обикнал, защото видял, че смелост блестяла в погледа му и говорела в негова полза, а не в негова вреда. Тогава Али хвърлил главата на евреина в краката на владетеля и рекъл:

— Всички твои врагове ще ги сполети същото, както този, о, повелителю на правоверните.

— Чия глава е тази? — попитал халифът, а Али отвърнал:

— Това е главата на евреина Азра!

И когато халифът попитал по-нататък:

— И кой го уби? — Али Каиреца му разказал всичко, което му се било случило, от начало до край.

Тогава халифът рекъл:

— Аз не можех да си представя, че ти ще успееш да го убиеш, защото той беше магьосник.

— О, повелителю на правоверните — рекъл Али, — аллах ми даде сили, за да го убия.

Тогава халифът изпратил валията в двореца на евреина и той видял там обезглавения труп на Азра. Сложили трупа в един сандък и го отнесли на халифа, а той дал заповед да го изгорят. Тогава Камар, дъщерята на евреина, пристъпила напред, целунала пода пред халифа и му съобщила, че тя е дъщерята на евреина Азра и че е приела вярата на исляма. После тя отново потвърдила преминаването си към новата вяра пред престола на повелителя на правоверните и добавила:

— Бъди мой застъпник пред шмекера Али Зайбак от Кайро, за да ме сватосаш за него! — и в същото време тя помолила халифа да ѝ бъде настойник, когато тя се ожени за Али.

Тогава халифът подарил на Каиреца двореца на евреина, заедно с всичко, което се намирало вътре, и му рекъл:

— Кажу с какво би желал да те възнаградя!

А Али отвърнал:

— Моля те да ми разрешиш да стоя на твоя килим и да се храня на твоята софра.

— Кажу, Али — продължил халифът, — ти имаш ли свои момчета?

— Имам четиридесет момци — отвърнал Али, ала те са в Кайро.

Тогава халифът заповядал:

— Изпрати да ги повикат и да дойдат от Кайро тук! — И добавил: — О, Али, а имаш ли си казарма?

— Нямам — отвърнал шмекерът.

Тогава Хасан Шуман рекъл:

— Аз ще му подаря моята казарма с всичко, което има в нея, о, повелителю на правоверните.

Халифът обаче рекъл:

— О, Хасан, твоята казарма ще си остане твоя! — и заповядал на началника на царската хазна да даде на главния майстор-строител

десет хиляди динара, за да издигне казарма с четири отделения и четиридесет стаи за момците му. След това халифът попитал:

— О, Али, имаш ли още някакво желание, което ние бихме могли да заповядаме да се изпълни?

— О, най-велики царю на нашето време — отвърнал Каиреца, — бих желал ти да бъдеш мой застъпник пред хитрата Далила, за да ме ожени за своята дъщеря Зайнаб и да приеме роклята на дъщерята на евреина и другите ѝ вещи като сватбен откуп.

Далила приела сватовството на халифа, поела блюдото, роклята, тръбата и златните синджири. После написали брачния договор за женитбата на Зайнаб с Али, а също така и с дъщерята на вехтошаря, и с робинята, и с Камар, дъщерята на евреина. Освен това халифът му определил заплата, отредил му място на софрата си и на обед, и на вечеря, като добавил и приходи, пари за храна на конете и други подаръци. После Али Каиреца започнал да подготвя сватбеното си празненство и приготовленията продължили цели тридесет дни. Изпратил писмо и до своите хора в Кайро, в което им писал какви почести му бил оказал халифът, и добавил: „Вие непременно ще трябва да дойдете, за да участвувате в сватбеното ми празненство, защото аз се сгодих с четири девойки“.

Не минало много време и неговите четиридесет другари пристигнали и присъствували на тържеството. Той ги настанил да живеят в неговата казарма и ги отрупал с почести; после ги отвел пред халифа, който им раздал почетни одежди. А прислужничките показали булката Зайнаб в роклята на Камар, за да я види Али ел-Мисри; и той отпразнувал сватбата си с нея и видял, че тя била девствена като непокътната перла и като необяздена кобилка. След това той се оженил и за трите други девойки, и те също били свършени по красота и прелест.

Случило се по-късно така, че една нощ Али Каиреца стоял на стража пред двореца на халифа, тогава халифът го заговорил:

— Аз бих желал, о, Али, да ми разкажеш своите преживелици от начало до край.

И Али му разказал всичките си промеждия с хитрата Далила, с шмекерката Зайнаб и с търговеца на риба Зураик. Тогава халифът заповядал да се запише всичко това и да се прибере книгата със записа в царската хазна. И всичко, което бил преживял Али, било записано, а

книгата била прибрана при другите записи, разказващи за живота на най-добрите сред хората. Така те живели щастливо и сред радости, докато при тях дошъл онзи, който кара радостите да замлъкват и прекъсва връзките между близките. Обаче аллах, преславният и всевишният, знае всичко най-добре.

[1] Тук: полицията. ↑

[2] Каирския живак. За по-късо определителният член пред името „ес-Зайбак“ отпада. ↑

[3] На арабски: ел Дарб ел-Ахмар — улица в източните квартали на Кайро. ↑

[4] Любезна форма да се откаже нещо. ↑

[5] Тоест — някакви заклинания. ↑

[6] Според ориенталското народно поверие духовете обикновено се крият в кладенците. ↑

[7] Отначало всеки търси да се измъкне чрез лъжа, но като не му повярват — казва истината. ↑

[8] Дребни монети — Б.пр. ↑

[9] Малък отвор, за да минават кучетата и котките. ↑

[10] По тази покана Али разбира, че Зураик, бащата на Абд-Аллах, присъствува на сватбата. ↑

[11] Става дума за празника на края на Рамадана, когато се пости цял месец. ↑

[12] Дяволът във вид на магаре напомня за староегипетските митове, но и при арабите магарето се явява понякога като омагьосано животно. ↑

[13] Тя можела да изиска от него да я продаде другиму, задето той като неверник си е позволил да се опита да прелъсти една мюсюлманка. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.